

Fischer: Jeg skal ikke følge de to ærede fribste Talere i de almindelige Betragtninger, som de ledeses til at opstille, og allermindst skal jeg følge den næstsidste Taler ind paa en Discussion om, hvorvidt 10de October For- eningen har været heldig eller uheldig i at opstille sit Program; jeg troer det vilde være meget uheldigt at komme ind paa en Drøftelse i Detaillen af denne Sag, og derfor skal jeg lade den ligge, overladende til Tiden at be- svare dette Spørgsmaal. Men der faldt en Ytring fra den høitærede Minister, som jeg ønsker at modsigte, da den ikke er modfagt af nogen Anden. Den høitærede Minister yt- trede nemlig, at det maatte betragtes som en anerkjendt og afgjort Sag, at det var skade- ligt, at man tillod Forudbetaling ved Contrac- ter som dem, der her er Tale om. Jeg troer ikke, at denne Sætning kan udholde en nærmere Prøvelse, naar den tages i den Al- mindelighed, hvori den høitærede Minister fremsatte den. Den ærede Minister slottede sin Udtalelse ved en Henvisning, til, at man derved kunde berøve Forpagteren hans Drifts- capital. Ja, naar dette Tilfælde foreligger, er det ganske klart, at Forpagteren i Virkelig- heden ikke er istand til at gjøre nogen For- udbetaling, og at Eieren vilde være ligesaa slet tjent med det, om det skete, som Forpag- teren; men der foreligger ogsaa andre Til- fælde, og disse bør dog ogsaa komme i Be- tragtning, naar denne Sag modent skal over- veies. Der er jo nemlig ogsaa Tilfælde, hvor en Forpagter ikke blot eier den Capital, der er fornøden til at drive Eiendommen paa en henfigtsmæssig Maade, men ved Siden deraf eier en anden Capital, som han ikke behøver at anvende til en henfigtsmæssig Drift af Gaarden, og naar dette Tilfælde er tilstede, bliver det et Spørgsmaal, om den ærede Ministers Udtalelse kan udholde en nærmere Prøvelse. Jeg troer det ikke. Det kan efter mit Skjøn ikke besvares ganske i Almindelighed, om det er det Rette, at der præsteres en Forudbetaling, eller ikke, men Spørgsmaalet maa afhænge af, hvem af de to Partier, der afslutte Contracten, der er istand til at gjøre den frugtbareste Brug af Capi- talen. Dersom Eieren af Gaarden er istand

til at frugtbargjøre Capitalen paa en saadan Maade, at den giver et større Udbytte, end Forpagteren ved sin Anvendelse er istand til at bringe ud deraf, er det aabenbart, at Eieren, som modtager Forudbetalingen, er istand til at give et Afslag i den aarlige Afgift, der er større end den Rente, Forpagteren kunde bringe ud af sin Capital, og da foreligger der et Tilfælde, hvor de begge ere vel tjente med, at man tillader Forudbetaling, thi da er den i beggees Interesse.

Det Spørgsmaal, om dette Lovforslag nu burde vedtages eller ikke, er kommet frem fra den høitærede Ministers Side, navnlig under Skikkelse af, hvorledes man bedst viser sin Interesse for Lovudkastet, og det synes mig da, at den ærede Minister er tilbøielig til at troe, at den vilde vise størst Interesse for det, som forestiller sig, at det kan stormes gjen- nem dette Thing i den kortest mulige Tid. Naar man betragter Lovudkastet som det, der nu skal blive til Lov, er dette umægtelig sandt; men seer man hen til den Sag, om hvilken der her forhandles, troer jeg ikke, at den ærede Minister har ganske Ret, naar han mener, at de vise størst Interesse for Lovudkastet, som ønske at storme det igjennem snarest muligt, og som ere tilbøielige til den Forestilling, at denne Lov kunde vedtages i ganske faa Dage, i de faa Dage, som vi, efter hvad der siges — thi officielt foreligger der Intet — kunne vente at blive sammen. Det er idetmindste gaaet mig saaledes, at jo længere jeg har hørt denne Sag forhandles her i Salen, desto mere Tvivl er der opstaaet hos mig, om adskillige og ikke ubetydelige Enkeltheder, og jeg troer, at det ærede Medlem for 9de Kreds (N. Ras- mussen) miskjender denne Lovs Betydning, naar han siger, at hvad vi end vedtage, vil det vise sig at være en ganske ligegyldig Sag. Jeg troer ikke, at det forholder sig saaledes; der gribes her ind i Contractsforhold paa en meget nærgaaende Maade, og jeg har allerede anført et Exempel, hvoraf det forekommer mig at fremgaae, at, dersom man vedtager, hvad nu flere synes tilbøielige til at vedtage, er det ingenlunde hævet over al Tvivl, om man dermed har truffet begge Partiers velforstaede Interesse. Det er allerede fremhævet af et